

دبیر دبیرخانه راهبری شیمی کشور:

توانمندی اجرایی دبیرخانه راهبری شیمی باید افزایش یابد

گفت و گو: آزاده شاکری
عکاس: غلامرضا بهرامی

دبیرخانه راهبری درس شیمی را می‌توان مغز متفکر گروه‌های آموزش شیمی در سطح کشور دانست اما به نظر می‌رسد جایگاه واقعی این دبیرخانه برای مسئولان وزارت آموزش و پرورش چندان شناخته شده نیست. دبیر دبیرخانه راهبری شیمی در این باره می‌گوید: ما برای رشد، به امکانات نیاز داریم. یکی از خواسته‌های ما از وزارت آموزش و پرورش این است که توانمندی اجرایی دبیرخانه را در حیطه کاری‌اش افزایش دهند.

مقدمه

به این نتیجه رسیدند که این بازوی علمی می‌تواند مشکلات معلمان را حل کند و سعی شد که معلمان با تجربه به آن راه یابند. مدتی بعد این بازو رشد کرد. نکته جالب این است که همان اندازه که معلمان از گروه‌های آموزشی استفاده می‌کنند، بخش‌های مختلف وزارت آموزش و پرورش هم چون دفتر تألیف کتاب‌های درسی، پژوهشکده و پژوهش‌سرا نیز از آن سود می‌برند.

اما برای این که گروه‌ها الگو و برنامه‌ریزی مدونی داشته باشند، برای هر گروه درسی یک دبیرخانه مرکزی تعریف کردند که این دبیرخانه‌ها زیر نظر دفتر نظری - پیش‌دانشگاهی معاونت آموزشی دبیرخانه فعالیت می‌کند. در این دبیرخانه برنامه‌های سالانه به پیشنهاد خود دبیرخانه و برنامه‌های موردنظر وزارتخانه تدوین می‌شود. برنامه‌ها به استان‌ها اعلام می‌شود و استان‌ها روی آن کار می‌کنند و به ارزشیابی آن می‌پردازند.

هر کدام از دبیرخانه‌ها در یک استان قرار دارد. امسال سومین سالی است که دبیرخانه راهبری درس شیمی در شهر تهران است. به‌طور میانگین دبیرخانه تا سه سال می‌تواند در یک استان قرار داشته باشد. البته این به توانمندی، کارکرد و بازدهی استان نیز ارتباط دارد. مثلاً دبیرخانه راهبری رایانه در استان آذربایجان شرقی است و به‌خاطر توانمندی‌اش، ششمین سال فعالیتش را نیز آغاز کرده است ولی دبیرخانه‌ای را هم داشته‌ایم که بیش از یک سال در استان خاصی دوام نیاورده است. اعضای دبیرخانه نیز از گروه‌های درسی استان مربوطه

«علیرضا عابدین»، دبیر دبیرخانه راهبری شیمی کشور و دارای مدرک دکترای شیمی - فیزیک، «محبوبه زین‌الدین بیدمشکی» و «معصومه شاه محمدی» کارشناس ارشد آموزش شیمی و «پری بیرامی» کارشناس ارشد شیمی دریا، اعضای هستند که دبیرخانه راهبری شیمی کشور را تشکیل می‌دهند. فعالیت برای تقویت کتاب‌های درسی، آموزش روش‌های نوین تدریس به معلمان شیمی، برگزاری مسابقات الگوهای برتر تدریس، نوشتن کتاب معلم، شرکت در همایش‌های بین‌المللی و کشوری آموزش از جمله فعالیت‌های این دبیرخانه است. با دبیرخانه راهبری شیمی کشور و موانع و مشکلات موجود بر سر راه پیشرفت آن از دریچه نگاه اعضای این دبیرخانه بیش‌تر آشنا شوید.

● دبیرخانه زیرنظر کدام معاونت فعالیت می‌کند؟

دکتر عابدین: دبیرخانه زیرنظر معاونت آموزشی وزارت آموزش و پرورش و دفتر نظری - پیش‌دانشگاهی فعالیت می‌کند.

● درباره شکل‌گیری دبیرخانه و زمان انتقال آن به تهران توضیح دهید.

دکتر عابدین: در سال ۶۳ یا ۶۴ دکتر فانی گروه‌های آموزشی را پایه‌گذاری کرد. ایشان محوریتی را تحت عنوان گروه آموزشی تشکیل داد که یک بازوی علمی و آموزشی در ساختمان اداری هر قسمت از آموزش و پرورش را می‌ساخت. گروه درسی براساس این تعریف به شکل هرمی است که نخستین هسته آن در مدارس و در بین دو - سه نفر از معلمان تشکیل می‌شود و در سطوح بعدی این هرم، اعضای گروه در سطح منطقه (در تهران و شهرهای بزرگ)، ناحیه و شهرستان در کنار یکدیگر فعالیت می‌کردند.

هر یک از گروه‌های یاد شده، در هر استان زیر نظر یک گروه شیمی فعالیت می‌کرد. بعدها

تعیین می‌شوند ولی اعضای آن باید سابقه کار با دبیرخانه و آن گروه درسی را داشته‌اند.

● وظایف دبیرخانه چیست؟

دبیرخانه، کارهایی را در راستای اهداف آموزشی وزارت خانه انجام می‌دهد. بسیاری از این فعالیت‌ها در جهت تقویت کارهای درسی، بُعد آموزشی، روش‌های نوین تدریس، برگزاری مسابقات الگوهای برتر تدریس، نوشتن کتاب معلم، شرکت در همایش‌های بین‌المللی و کشوری آموزش را برعهده داشته‌اند و تقریباً می‌توان گفت جای پای گروه‌های آموزشی را در این سال‌ها در همه جای آموزش و پرورش می‌بینیم و اگر بخواهیم بهترین نیروهای متخصص را پیدا کنیم بدون شک اولین جایی که به سراغش می‌روید گروه‌های آموزشی است.

● دبیرخانه راهبری درس شیمی در سال جهانی شیمی چه فعالیت‌هایی داشته است؟

سال جهانی شیمی به پیشنهاد کشور ایتالیایی نام‌گذاری شد و ما هم باور داشتیم که به عنوان قطره‌ای از گروه شیمی جهان، لازم است برنامه‌هایی را برای بزرگداشت این سال ترتیب دهیم و برنامه‌هایی را در راستای کار عملی به تمام استان‌ها اعلام کردیم. یکی از اهداف ما در سال جهانی شیمی این بود که دانش‌آموزان با کار عملی، آموزش، طبیعت و محیط‌زیست بیش‌تر آشنا شوند. به همین منظور، کار طراحی آزمایش‌های خلاق، کم هزینه و پرکاربرد را که با زندگی روزمره در ارتباط باشد به عنوان مسابقه و کار عملی در سطح کشور ارائه دادیم. با هماهنگی‌هایی که با معاونت آموزشی و دفتر نظری به‌عمل آمد، بودجه‌ای هم به این منظور اختصاص داده شد که از افراد برگزیده تقدیر به‌عمل آید. ما این مسابقه را جزء برنامه سالانه قرار دادیم و استان‌ها را موظف کردیم این برنامه را اجرا و نفرات برگزیده را به دبیرخانه معرفی کنند تا از آنان تقدیر به‌عمل آید. گفتنی است کارهایی که در مسابقه برگزیده شده‌اند بعداً به صورت بسته‌های الکترونیکی به استان‌ها ارسال می‌شوند.

● شرکت در کنفرانس‌های آموزشی شیمی را به عنوان یکی از برنامه‌ای دبیرخانه معرفی کردید. دبیرخانه راهبری درس شیمی چه تعاملی با کنفرانس آموزش شیمی که در زنجان برگزار شد داشت و چرا حضور معلمان در این کنفرانس کم‌رنگ بود؟

کنفرانس با حمایت دفتر تألیف کتاب‌های درسی برگزار شد اما به دلیل برخی ناهماهنگی‌ها این حمایت‌ها کافی نبود. اگر به اندازه کافی از این کنفرانس حمایت می‌شد حتماً استقبال بیش‌تری از آن به عمل می‌آمد. البته با وجود این ناهماهنگی‌ها نیز بیش‌تر حاضران در کنفرانس را معلمان، آن هم معلمان عضو گروه‌های آموزشی تشکیل می‌دادند. نمی‌توان گفت تعداد شرکت‌کنندگان در کنفرانس اهمیتی ندارد اما این مهم‌تر است که چقدر از مباحث مطرح شده در کنفرانس را می‌توان به تمام نقاط کشور برد و اشاعه داد.

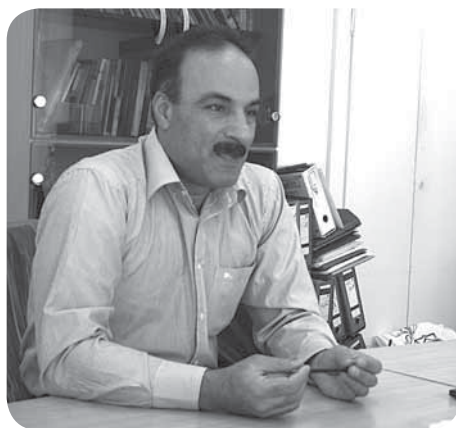
مهم این است که ۵-۴ مقاله خوب در کنفرانس ارائه شده باشد و چند سخنرانی خوب صورت گرفته باشد. این‌که تعدادی روش تدریس مناسب آموزش داده شود و کارگاه‌های خوبی شکل گیرد و مطالب طرح شده در آن به تمام کشور منتقل شود، اهمیت بیش‌تری دارد. شاید همه، امکان رفت‌وآمد و حضور در چنین رویدادهای علمی را نداشته باشند اما همه معلمان دوست دارند که مطالب جدید و به‌روز آموزشی را داشته باشند، چه به صورت کتاب و مجله و چه به صورت بسته آموزشی. اگر ما بتوانیم با استفاده از راهکاری هم‌چون سایت دفتر تألیف، سایت دبیرخانه راهبری شیمی یا مجله رشد آموزش شیمی، این مطالب مهم ارائه شده در این کنفرانس را به اقصای نقاط کشور برسانیم، بهتر است. من انتظار دارم مهم‌ترین دستاوردهای کنفرانس حتماً در مجله رشد آموزش شیمی مطرح شود.

● دبیرخانه چه همکاری‌هایی با کنفرانس آموزش شیمی داشته است؟

ما توانستیم تعداد کمی پوستر را به نقاط

داریم معلمان ارتباط بیش‌تری با گروه‌های آموزشی داشته باشند و اگر خواسته‌ای دارند یا به امکاناتی در حیطه توانایی‌هایی دبیرخانه نیاز دارند به ما اطلاع دهند تا بتوانیم گرهی از آموزش شیمی کشور باز کنیم.

معلمان می‌توانند هم به صورت غیرمستقیم و از طریق سرگروه‌های درس شیمی با ما ارتباط داشته باشند، و هم به شکل مستقیم مسائشان را از طریق تلفن، ایمیل و همایش‌های حضوری در اختیار ما قرار دهند یا با مراجعه به سایت ما از مطالب عرضه شده استفاده کنند و درباره آن‌ها نظر بدهند. معلمان می‌توانند مشکلات

آموزش شیمی را اعم از روش تدریس، معرفی کتاب، تحلیل محتوای بخشی از کتاب درسی، پاسخ به برخی پرسش‌ها و مشکلات موجود در زمینه فناوری اطلاعات، با کارشناسان دبیرخانه که اغلب در رشته آموزش شیمی تحصیل کرده‌اند در میان بگذارند. ما نیاز داریم معلمان بیش‌تر با ما ارتباط داشته باشند و ما را به شکلی سازنده نقد کنند.

● **چه راه‌هایی برای ارتباط دبیران شیمی و دبیرخانه راهبری این درس در نظر گرفته شده است؟**

علاقه‌مندان به کسب اطلاعات بیش‌تر درباره دبیرخانه راهبری درس شیمی می‌توانند با مراجعه به سایت www.shimi.medu.ir یا وبلاگ dk-chem.blogfa.com از برنامه‌های دبیرخانه راهبری درس شیمی مطلع شوند و با استفاده از

مختلف کشور ارسال کنیم اما به دلیل ناهماهنگی با وزارت‌خانه و عدم صدور مجوز نتوانستیم تمام پوسترها را به سراسر کشور بفرستیم. البته از طریق سایت و وبلاگمان اطلاع‌رسانی کردیم و پوستر را به صورت الکترونیکی برای آن‌ها ارسال کردیم. تا آن‌جایی که می‌توانستیم اطلاع‌رسانی کردیم و بنا به گفته دبیر همایش، ما دومین یا سومین مجموعه‌ای بودیم که در اطلاع‌رسانی این کنفرانس نقش فعالی داشتیم.

● **آیا معلمان شیمی کشور با فعالیت‌های دبیرخانه و نقش آن آشنایی کافی دارند؟**

معلمان ما گروه‌های شیمی را می‌شناسند و مشکلات آموزشی‌شان را با گروه‌ها در میان می‌گذارند. ما تعداد معدودی معلم داریم که صرفاً شیفته الگوهای خودشان یا روش‌های بازاری تدریس این درس برای موفقیت در کنکور هستند اما ۹۰ درصد از معلمان دلشان می‌خواهد با الگوهای جدید آموزشی آشنا شوند و حرف‌هایی تازه بشنوند و این را معمولاً از گروه‌های شیمی می‌خواهند. اما بیش‌تر معلمان ما نمی‌دانند که گروه‌های منطقه، شهر و استان در انتها به دبیرخانه می‌رسد.

● **برای اطلاع‌رسانی در حوزه کاری خود چه اقداماتی انجام داده‌اید؟**

یکی از کارهایی که ما در ارزشیابی استان‌ها قرار داده‌ایم این بوده که از آن‌ها خواسته‌ایم برنامه‌هایی را در سطح استان اجرا کنند که میزان شرکت‌پذیری معلمان را بالا برده و فعالیتشان را به حداکثر برساند. دوست داریم این ارتباط به شکلی باشد که صدای معلمان و خواسته‌هایشان بهتر به ما برسد. ما در جلساتی که با حضور نمایندگان استان‌ها برگزار می‌شود کارشناسانی از سازمان پژوهش و دفتر تألیف را دعوت می‌کنیم تا سرگروه استان، حرف‌های سرگروه‌های منطقه و شهرش را به گوش کارشناسان برساند. یعنی پل ارتباطی می‌شویم و کسانی که در استان‌ها بیش‌تر معلمان را به مشارکت دعوت کرده‌اند و در نظرخواهی از معلمان موفق‌تر بوده‌اند، نظرات بهتری را به کارشناسان منتقل می‌کنند. ما دوست

یکی از اهداف ما در سال جهانی شیمی این بود که دانش‌آموزان با کار عملی، آموزش، طبیعت و محیط‌زیست بیش‌تر آشنا شوند

ما نیاز داریم معلمان بیش‌تر با ما ارتباط داشته باشند و ما را به شکلی سازنده نقد کنند

پیام نگار dabirkhaneyeshimi@gmail.com یا شماره تلفن ۰۲۱-۶۶۹۵۴۰۱۴ با اعضای این دبیرخانه تماس بگیرند.

● دبیرخانه راهبری درس شیمی چه ارتباطی با گروه شیمی دفتر تألیف کتاب‌های درسی دارد؟

دفتر تألیف سعی می‌کند، از زبده‌ترین و کارآمدترین مؤلفان استفاده کند و ضوابط و چهارچوب‌هایی هم دارد. نیروهای گروه‌های درسی در نگارش سند ملی برنامه درسی، تبدیل آن به راهنمای درسی نقش عمده‌ای دارند و در مراحل بعدی نیز تلاش می‌کنند راهنمای درسی در تألیف کتاب مورد استفاده قرار بگیرد و تألیف کتاب، چرخه خود را به‌طور کامل طی کند.

من همیشه بر این نکته تأکید کرده‌ام که نظرات کارشناسان گروه‌های درسی می‌تواند در این مسیر کمک کند. خوشبختانه نگاه دفتر تألیف در سال‌های اخیر مثبت بوده و تقریباً به توانایی و باورهای معلمان

گروه‌ها رسیده است و می‌تواند از این توانایی‌ها استفاده کند. در حال حاضر کارشناسان دبیرخانه و دفتر تألیف به‌طور مستقیم و غیرمستقیم با هم ارتباط دارند.

● برای گسترش وظایف خود چه انتظاراتی از وزارت آموزش و پرورش دارید؟

چند نکته مهم است که به صورت حضوری و غیرحضوری با مسئولان وزارتخانه در میان گذاشته‌ایم. یکی از خواسته‌های دبیرخانه این است که توانمندی اجرایی دبیرخانه را در حیطه کاری افزایش دهند. دست‌کم در بعد آموزش به ما این امکان را بدهند که اگر عزیزی فعالیت

می‌کند، بتوانیم آن‌ها را به نحو شایسته تشویق کنیم و امکان استفاده از نیروهای توانمند را داشته باشیم. هر چند که وزارت آموزش و پرورش و معاونت آموزشی انصافاً در این چند سال اخیر نگاه ویژه‌ای به دبیرخانه‌ها داشته است و شاید نگاه وزیر محترم و معاونت محترم به گروه‌های آموزشی خیلی بیش‌تر از پیش با امید همراه بوده است.

من پیش از این که دبیر دبیرخانه راهبری شهر تهران شوم، بیش از ۹ سال سرگروه شیمی تهران بوده‌ام و از نزدیک حس کرده‌ام که در این چند سال نگاه مسئولان دفتر نظری، معاونت آموزشی و حتی شخص وزیر نسبت به گروه‌های درسی مثبت بوده است. اما تنها انتظار ما این است که دبیرخانه‌ها در حیطه شرح وظایفشان قدرت اجرایی داشته باشند.

● به چه امکاناتی نیاز دارید تا به جایگاه واقعی‌تان دست یابید؟

ما برای رشد به امکانات نیاز داریم اما برای این که به آن امکانات برسیم روند پلکانی برایمان تعریف شده است

خانم معصومه شاه‌محمدی

و انتظارمان این است که آن روند به همان شکلی که تعریف شده طی شود. من در حال حاضر نمی‌توانم بگویم که تمام امکانات لازم برای یک دبیرخانه در سطح کشوری را در اختیار داریم اما اعتقاد و حرکت به سمت آن وجود دارد و این خودش جای امیدواری است که ما در عرض چند سال آینده حتماً، به نقطه موردنظر دست خواهیم یافت و اگر عزیزانمان که در گروه‌های آموزشی فعالیت می‌کنند جایگاهی مشخص داشته باشند بخش عمده‌ای از مشکلات حل خواهد شد.

یکی از مشکلات در گروه‌های آموزشی این

ما به صورت مقدماتی درباره روش تدریس صحبت می‌کنیم و بعد از همکار می‌خواهیم با استفاده از این صحبت‌های مقدماتی، کلیپ بسازد و روش را اجرا کند در صورتی که آموزش جامع و کامل به او داده نشده است و این باعث می‌شود که این کار عقیم بماند. علاوه بر این از گروه‌ها می‌خواهیم هر سال آمار معلمان و کلاس‌هایشان را بگیرند اما این آمار در نهایت مورد استفاده‌ای پیدا نمی‌کند چون گروه، قدرت عمل ندارد. بنابراین آماری می‌گیرد، ده صفحه پر می‌کند، ده روز وقت می‌گذارد و انرژی بهترین اعضای گروه صرف کاری می‌شود که فایده‌ای هم ندارد. انتظار ما این است که مسئولان به

بودجه‌بندی و وظایفی که برای گروه‌ها در نظر می‌گیرند، توجه بیشتری داشته باشند.

بیدمشکی: اگر قرار است گروه‌های آموزشی به کمک دبیرخانه فعال شوند، این کار فقط با نوشتن چند برنامه، دستورالعمل و درخواست امکان‌پذیر نیست. گاهی به همکاران ما در

گروه‌های استان‌ها به قدری فشار وارد می‌شود که نمی‌توانند کارها را به درستی انجام دهند. عوض شدن دائم گروه‌های درسی یکی دیگر از معضلاتی است که باعث شده است کارها به شکل مطلوب انجام نشود. علت این موضوع هم آن است که برای کسی که در گروه‌های درسی کار می‌کند ارزش یا امتیاز اضافه‌تری قائل نمی‌شوند و همکاران گروه‌ها از فعالیت‌هایی که مجبورند در ساعات محدود کاری انجام دهند دلزده می‌شوند.

ما از طرف دفتر نظری موظفیم برنامه‌هایی را برای گروه‌های درسی تدارک ببینیم ولی

است که کارشناسان ما با جان و دل کار می‌کنند و اگرچه که اغلبشان مدرس دوره‌های ضمن خدمت هستند، اما در فرم ارزشیابی سالانه کارکنان آموزش و پرورش، این مسئولیت و تدریس در دوره ضمن خدمت چندان به حساب نمی‌آید. برای نمونه، کارشناسی را می‌شناسم که در ۲۰ دوره ضمن خدمت برابر با ۷۰۰- ۶۰۰ ساعت تدریس کرده است و با این که تمام شرکت‌کنندگان در دوره، گواهی حضور در آن دوره را گرفته‌اند، خودِ مدرس دوره، گواهی به نام مدرس را در فرم ارزشیابی سالانه ندارد تا امتیاز بگیرد.

البته فعالیت در گروه‌های درسی امتیاز دارد

اما نه آن امتیازی که دقیقاً باید داشته باشد. در نظام آموزشی کشور آنقدر برای گروه‌های آموزشی استان‌ها، کارهای مختلفی پیش‌بینی می‌شود و این گروه‌ها آنقدر به حاشیه کشیده می‌شوند که فرصت پرداختن به اصل کار را نخواهند داشت. نیروهای خوب در استان‌ها سرگرم

خانم محبوبه زین‌الدین بیدمشکی

کارهایی می‌شوند که برایشان سخت است. نیروهای ما در استان‌ها گلايه دارند که با ۶ ساعت کار از آن‌ها انتظار می‌رود مسافت ۲۰۰ کیلومتری را از صبح تا عصر طی کنند و از مدارس مناطق دورافتاده بازدید به عمل آورند در حالی که اصلاً امکانات خوبی هم برای آن‌ها در نظر گرفته نشده است.

● **پیشنهاد شما برای حل این مشکل چیست؟**
شاه‌محمدی: در حال حاضر اگر روش تدریسی از طرف گروه‌های آموزشی پیشنهاد می‌شود باید بودجه، استاد و کلاس‌های کارگاهی خوبی هم برای آموزش آن در نظر گرفته شود.

اگر روش تدریسی از طرف گروه‌های آموزشی پیشنهاد می‌شود باید بودجه، استاد و کلاس‌های کارگاهی خوبی هم برای آموزش آن در نظر گرفته شود

خانم پری بیرامی

**تقدیر از برگزیدگان مسابقات
کشوری که دبیرخانه برگزار
می‌کند به شیوه متمرکز و
کشوری انجام نمی‌شود**

بیدمشکی: ما بخش اجرایی نداریم و تنها می‌توانیم وجود مشکلاتی از این قبیل را به دفتر نظری منتقل کنیم.

● **چه پاسخی از سوی دفتر نظری برای مشکل «ناکافی بودن ساعات کاری گروه‌های آموزشی» به شما داده شده است؟**

دکتر عابدین: این پاسخ را می‌شنویم که: به مرور سعی می‌شود ساعات کاری افزایش پیدا کند. **بیرامی:** یکی دیگر از مشکلاتی که با آن مواجه هستیم این است که تقدیر از برگزیدگان مسابقات کشوری که دبیرخانه برگزار می‌کند به شیوه متمرکز و کشوری انجام نمی‌شود. بودجه کمی برای این برنامه‌ها در نظر گرفته می‌شود و در پایان نیز از ما خواسته می‌شود که تقدیر از برگزیدگان را برعهده استان‌ها بگذاریم. این موضوع سبب می‌شود در سال‌های بعد انگیزه همکاران برای شرکت در رقابت‌های کشوری کاهش پیدا کند. چون در نهایت، حتی پس از برگزیده شدن در این مسابقات کشوری، تقدیرنامه‌ای دریافت می‌کنند که با تقدیرنامه‌های مسابقات استانی خودشان تفاوتی ندارد. در حالی که انتظار می‌رود برای برگزیدگان کشوری تقدیرنامه کشوری صادر شود.

بسیاری از کارهای برگزیده نیز به صورت لوح فشرده به استان‌ها ارسال می‌شود اما به‌خاطر محدودیت‌های استان به دست معلمان مناطق دورافتاده نمی‌رسد و گاه با گلیه‌هایی از سوی این دسته از همکاران روبرو می‌شویم. گروه‌های استانی ما نیز مثل خود ما با مشکلاتی مواجهند.

وقتی شرایط زمانی همکارانمان در گروه‌های درسی را در نظر می‌گیریم احساس می‌کنیم فشار کاری روی آن‌ها خیلی زیاد است و نمی‌توانند آن همکاری لازم را با ما داشته باشند. من در همین جا از همه همکارانم در گروه‌های درسی تشکر و عذرخواهی می‌کنم. در دو سال گذشته تمام تلاشمان را کردیم که هم‌گام با آن‌ها جلو بیایم و درکشان کنیم و فشار کار بیش از اندازه به آن‌ها وارد نکنیم.

نکته دیگری که باید بیان کنم این است که من امیدوارم فعالیت‌های گروه‌های درسی از حالت نظری بیرون بیاید و شکل عملی به خود بگیرد. این که روش تدریس فعال را روی کاغذ تعریف کنیم و از همکاران بخواهیم آن را روی کاغذ برایمان بنویسد و ارسال کند فایده‌ای ندارد. وقتی ما به عنوان کارشناس دبیرخانه یا همکارانمان در گروه‌های استانی نتوانیم جلوی دوربین برویم و یک فیلم روش تدریس خوب را خودمان بسازیم معلمان ما الگوی خوبی نخواهند داشت. کتاب‌هایی که در این زمینه نوشته می‌شود ممکن است حجمشان تا سقف این اتاق برسد اما این سؤال مطرح می‌شود که آیا فیلم‌های آموزشی کافی هم در این باره ساخته شده است؟ محدودیت‌ها دست ما و بالطبع، گروه‌های استانی را بسته است. امیدوارم از کاغذبازی دور شویم و برنامه‌هایمان را عملی کنیم. کلاس‌های ما به همان شیوه ۵۰ یا حتی ۱۰۰ سال پیش اداره می‌شوند و کلید این مشکل در دستان اعضای گروه‌های آموزشی است.

● **آیا دبیرخانه اقدام خاصی برای افزایش ساعت کاری گروه‌های آموزشی انجام داده است؟**

